

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

БУНДАШ І.В., ТЯГУР В.М.	
ВПЛИВ ТВОРІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ.....	71
БУСОВА О.В.	
РЕФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ КНР.....	73
ВІНЕР Г.І.	
ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	74
ВЛК Н.В., ТИВОДАР О.	
ВІТЧИЗНЯНІ АКТУАЛІТЕТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ....	76
ВОВЧОК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.	
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ І ЯВИЩ ПРИРОДИ.....	78
ГАВРИЛЕЧКО Г.О.	
БАГАТОГРАННІСТЬ І ГЛИБИНА ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА В КЛАСІ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО.....	81
ГАВРИШКО С.Г., ФЕДИНА Ю.Р.	
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	82
ГАЙНАЛІЙ В.В., ЛІБА О.М.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	84
ГАРТЛ О.Є., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	86
ГЕБЕШ М.М., БАРНА Х.В.	
ПОСЛІДОВНІСТЬ ЕТАПІВ ЗАСВОЄННЯ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ДОШКІЛЬНИКАМИ.....	88
ГИЧКО М.В., ЛІБА О.М.	
НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	90
ГЛАГОЛА О.М.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ГУМАННОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.....	92
ГРАБ Л.М., ФАЗЕКОШ Н.Ю., ЛАВРЕНОВА М.В.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	95
ГРАБ М.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	96
ГРАБ М.В., ЖЕЛЕЗНЯК І.Г., СЮТРИК В.М.	
ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	99
ГРЕЧИН М.М., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	101

в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності, які їх готуватимуть до співпраці не лише з молодшими школярами, а й з усіма суб'єктами освітнього процесу початкової школи. Тому, до конкретних шляхів формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти ми відносимо:

– пошук і впровадження в освітній процес інноваційних форм і методів навчання, на основі ІКТ, зокрема веб-технологій;

– досвід студентів – як попередній, актуалізований на заняттях та під час проходження педагогічних практик так і новий, одержаний у ході рольових та ділових ігор, моделювання майбутньої професійної діяльності, проектної діяльності, виконання веб- та блог-квестів;

– створення та використання електронних навчальних ресурсів, роботи в інформаційному середовищі навчального закладу тощо. При цьому досвід стає основою суб'єктної позиції майбутніх учителів (і, відповідно, професійної компетентності) не сам по собі, а лише в процесі його осмислення.

Тому підготовка вчителя Нової української школи на компетентнісних засадах, як фахівця нової формації – головне завдання закладу вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Адольф В. Профессиональная компетентность современного учителя: монография / Красноярский Гос.у-т / В. Адольф. Красноярск: КрГУ, 1998. 286 с.

2. Педагогічна майстерність: підруч. / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 349 с

3. Професійна освіта: словник: навч. посіб. / уклад.: С. У. Гончаренко та ін.; за ред. Н. Г. Ничкало. – К., 2000. – С. 78.

4. Сергійчук О. Професійна компетентність майбутнього вчителя / О. Сергійчук, П. Шкира // Підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності: науково-теорет. зб. – Вип. 1. – Переяслав-Хмельницький: СКД, 2008. – 254 с.

ГЕБЕШ М.М.,
БАРНА Х.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ПОСЛІДОВНІСТЬ ЕТАПІВ ЗАСВОЄННЯ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ДОШКІЛЬНИКАМИ

Одним з важливих завдань всебічного розвитку дитини є розвиток мовлення. Повноцінне оволодіння мовою в дошкільному віці – необхідна умова вирішення завдань розумового, духовно-морального виховання, засвоєння культури свого народу, національних та загальнолюдських цінностей.

Одним із актуальних завдань сьогодення є пошук ефективних методів розвитку мовлення дітей. Музично-дидактичні ігри є рушійною силою, яка може сприяти розвитку мовлення у дошкільників.

Науковці А. Богущ, Н. Гавриш, Т. Котик ввели в сучасну дидактику термін «музично – мовленнєва діяльність». Взаємозв'язок музичної та мовленнєвої

діяльності виховує у дітей естетичні почуття, розвиває музичний, поетичний слух та стимулює мовленнєвий розвиток дітей [3].

Серед розмаїття видів діяльності у дошкільній педагогіці А. Богуш зі співавторами виокремлює музично-мовленнєву діяльність як один із видів художньо-мовленнєвої діяльності, що пов'язаний із вербалізацією музичних образів (у різних типах висловлювання), які сприймає чи відтворює дитина в різних способах музично-ритмічної активності. У педагогічній практиці з цією метою все частіше стали застосовувати музично-дидактичні ігри, які впливаючи на дитину комплексно, викликають у неї мовленнєву, зорову, слухову і рухову активність, тим самим, розширюючи мовленнєве сприйняття в цілому [3].

Музично-дидактичні ігри дають можливість в ігровій формі розвивати музичний слух, розвивати загальну і дрібну моторику, активізувати розумові процеси, виховувати моральні якості особистості. Цікавий сюжет, ігровий момент завжди захоплює дитину, активізує слухову увагу, поліпшує якість співу. Розвиваючи слухове сприйняття в процесі проведення музично-дидактичних ігор, у дітей формується фонематичний слух, який є важливим елементом у розвитку фонем. Відомо, що слухове сприйняття містить у собі смислорозпізнавальну функцію фонематичного слуху, без якої неможливий розвиток усного та писемного мовлення.

Виконуючи ігри та вправи в узгодженні з музикою дошкільники вчаться відрізнити музичні твори за темпом, гучністю звучання, розміром. Рухи, які виконуються під музику, відповідно до її структурних особливостей, характеру, ритму і темпу, є основою для розвитку почуття ритму й рухових здібностей дітей, дозволяють вільно, красиво й координаційно правильно виконувати рухові завдання. Правильний підбір музичного супроводу покращує не лише емоційний стан дітей, але й якість рухів, надає їм особливої виразності, розвиває координацію, сприяє розвитку різних типів пам'яті [5].

Проблема мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку загострюється через напружений ритм нашого життя, а також надмірне використання дітьми в якості ігор - комп'ютера, що у свою чергу приводить до обмеження в спілкуванні та недостатнього мовленнєвого розвитку дошкільнят. Під час проведення музично-дидактичних ігор діти демонструють свій мовленнєвий потенціал. Вони охоче розповідають вірші, співають пісні, виконують хороводні таночки.

Для ефективного засвоєння гри потрібно дотримуватись певної послідовності:

На першому етапі педагог ознайомлює дітей з музичним твором, що становить основу гри, із зоровими образами гри.

Другий етап: знайомство зі змістом, правилами, ігровими завданнями і діями.

Третій етап: перенесення отриманих музичних умінь і навичок та ігрових дій у самостійну діяльність дітей, вдосконалення навичок під керівництвом вихователя.

Четвертий етап: діти самостійно використовують музично-дидактичні ігри.

Важливим є темп проведення гри. Педагог вибирає темп, керуючись знаннями та уміннями дітей необхідними для проведення гри, рівнем засвоєння ними правил гри, ігрових дій, розумовою активністю, їхнім емоційним станом, зацікавленістю тощо.

Музично-дидактичні ігри можна проводити під час музичних занять, вечорів розваг, ранків, самостійної діяльності дітей з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей. У вільний від занять час діти самостійно організовують різні музично-дидактичні ігри, пов'язані із співом. В таких іграх у дітей розвивається почуття товариства, відповідальності. Керуючи грою, педагог стежить, щоб діти дотримувалися правил, точно виконували завдання.

Отже, застосування музично-дидактичних ігор на заняттях в дошкільних закладах дає змогу провести його найбільш змістовно. Через гру діти пізнають життя, отримують психологічне розвантаження, яскраві враження, позитивні емоції, почуття радості та розвивають мовлення.

Список використаних джерел

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А.М.Богуш. – К.: Вища шк., 2007. – 542 с.
2. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. – Одеса: «Слово», 2004. – 176 с.
3. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-монтеїїсної діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Видавничий Дім «Слово», 2010. - 301 с.
4. Бенера В.Є., Маліновська Н.В. Навчально-методичний посібник: Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. – Київ «Слово», 2010. – 139с.
5. Ветлугіна Н.О. Музичний розвиток дитини / Наталія Олексіївна Ветлугіна. – К.: Муз. Україна, 1978. – 255 с.

ГИЧКО М.В.,
ЛІБА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Формування та розвиток логічної компетентності повинно знаходитися поряд з вимогою забезпечити засвоєння учнями програмного матеріалу протягом усіх років навчання в школі. Логічна компетентність передбачає уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати, навчити учня міркувати, доводити, робити висновки неможливо, якщо він не володіє цими розумовими операціями. Адже саме вони забезпечують глибоке і якісне засвоєння наукових знань і створюють необхідні умови для переходу на більш високі рівні розвитку мислення. Вивчення математики пов'язане з загальними і специфічними видами пізнавальної діяльності.

Серед загальних видів пізнавальної діяльності головне місце займають прийоми логічного мислення. Зазвичай, пояснення нового матеріалу, розв'язування завдань за зразком, перевірка знання правил і теорем, завдання

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>